

Nro. 3.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Juliusnak 8-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek:

(A' Baró Kray' táborától.)

A' Fegyvertármester Báró Kraytól a' Fő Hadi Cancelláriához Bétsbe érkezett tudósítások; rész szerént *Neuburgból* Junius 26-dikánn, rész szerént *Ingolstadtból* Jun. 29-dikénn; rész szerént harmadszór a' tábornak *Ingolstadt* mellől *Lands-hut* felé való marsch-úttjáról *Biburg* nevű Státzióról 30-dikban indultanak, a' melyekből a' következő környülállások közöltetett *officialiter* a' publicummal: —

„Jun. 26-dikánn írja *B. Kray* *Neuburgból* (ezek a' Fő Hadi Cancellária szavai), hogy mingyárt

azután, a' midőn seregeit a' *Duna* mellett a' *Lech* vizénn innen a' közelébről meg-iratott módon meg-szállította volna, az ellenséges seregek által hathatósan meg-támadtatott, a' mely ellenséges seregek nevezetes holtakból és sebefekekből álló vezrtéssel vizsgálta igazittattak; *Despaigne* nevü ellenséges Generál is meg-sebessedett: a' magunk' leg több vezrtése ezen alkalmatossággal 200 emberekből állott.

„Minekutánna ezen tábor-helyenn seregeink magokat ki-nyugodták volna, 28-dikban, a' *B. Kray*' 29-diki tudósítása szerént, *Ingolstadt*hoz meg-érkeztetenek.

„Minthogy pedig azonközben Generálmájor Gróf *Meerfeld* is (feljebb a' *Lech* mellett *Friedberg* felé) egy el-küldetett ellenséges sereg által nagy erővel meg-támadtatván, *Dachau* megé *Monachium* (*München*) felé vizsgálta nyomattatott: erre nézve ugy találta *B. Kray* a' dolgot, hogy táborunknak *Ingolstadt*nál lévő fekvését meg-kellessék változtatni, melyhez képpelt a' már ujjanton jól meg-erössített és eleséggel meg-töltetett *Ingolstadt*i várba elegendő őrző sereget rendelvén bé, Gr. *Klenau* Generálmájort *Ingolstadt*' tájján egy könnyü szerü fegyveres tsoporttal a' *Duna* fedezésére ki-állította, míg az alatt maga a' fő tábort *Landshuth*hoz az *Iser*' mejjékire vezérelte.

„Ezen marsch-útból a' *Biburgi* Státzióról írta 30-dikban *B. Kray*, hogy a' *Dachaunn* keresztül *München* felé elő nyomult ellenséges tsoport, 29-dikban *München* várossába is bé-szállott légyen, minekutánna a' Választó Fejedelem onnét útját *Landshut*ba vette volna, olyan fel tett tzelal, hogy ott azon seregeivel, a' melyek már az ellenség előtt állanak, azokat is egyessítse, a' melyek még a' tartomány' más részeiben fekülznek. “

„Folytatása azon Cs. Királyi Generálisok', Stáb és Fő Tisztek' neveiknek, a' kik *Orosz* országban ezen esztendőben Aprilis 15-dikétől fogva Május' 10 dikeig, el-estek, meg sebesedtek, vagy el-fogattattak: — „

„*El-estek*: — A' 61-dik Regimentből Kapitány *Füstös* — a' Kray Regimentjéből, *Bajzath* és *Markus* Hadnagyok — a' Colloredo Joseféből, *Kolomboth* Hadnagy a' Jordiséből, *Plappert* Hadnagy — a' Kheuléből, *Casattry* Májor, és *Stiabek* Kapitány — a' Fürstenbergéből, *Clement* Zászlótartó.

„*Meg-sebesedtek*: — A' Klébek' Regimentjéből, Oberster *Kotulinsky* és *Esquille* Zászlótartó — a' Krayéből, *Jeszeny* és *Ujfaludy* Hadnagyok, Reg. Adjut. *Bsehm*, *Traux* Hadnagy — a' Colloredo Joseféből, Gróf *Bánfi* és *Milius* Kapitányok, *Wipplar*, *Bolberik* és *Schwartzmann* Hadnagyok, *Forret* Zászlótartó — a' Wárasdi Regimentből, *Boichetta* Hadnagy, és *Heim* Zászlótartó — a' Michanovich Volontérjai között, *Ivanovics* Kapitány, és *Messarovics* Hadnagy — a' Marjássy Vadászfői között, Kapitány *Corti*, *Utsch* és *Vitéz* Hadnagyok — a' Jordis Regimentjéből *Harnack* Kapitány — a' 16-dik Regimentből, *Ketskeméthy* Kapitány — a' Nadasdyéből *B. Bouls* Zászlótartó — az 1-ső Banátusi Batalionból, *Pavich* Hadnagy — az 5-dik Huszár Regimentből *Kisfaludy* és *Szidelnitzky* Fő Hadnagyok — a' Splényi Regimentjéből, *Holsch* Hadnagy, és *Szabo* Zászlótartó — a' Stuartéből, *Ratkovics* és *Esnitz* Hadnagyok — a' Hohenloheéből, *Posch* Kapitány, *Swarzenbach* Hadnagy — az Amende Volontérjai között, *Hangebauer* Hadnagy, *Spachu* és *Brattu* Zászlótartók — az d'Aspre' Vadászfői, között Had-

nagy *B. Weber* — a' Josef F. Hertzeg' Regimentjéből, *Best* Májor, *Maberbes* Hadnagy, *Conde* Zászlótartó — az Antal F. Hertzegéből, *Velutti* Kapitány — a' Wallis Mihályéből, *Mühlbeck* és *Baumgarten* Kapitányok, *Beck* Zászlótartó — a' Sztárayéből, Kapitány *Botta* — a' Fürstenbergéből, *Dirix* Oberstlieutenant, *Linde* és *Bienenfeld* Kapitányok, *Willers* és *Fürstenwarter* Hadnagyok, *Burgermeister* Zászlótartó — a' Kheuléből, *Buresch* Oberstlieutenant, *Vaux* Májor, *Kölbel* Kapitány, *Kalderer*, *Borosiny* Hadnagyok, *Sattmann*, *Hauwitz*, *Reichel*, *Beni* Zászlótartók — a' Görschen Granatéroszlai közzül, *Wintzel* Kapitány, *Pisko* Hadnagy — a' Nenyei közzül, *Kauz* Kapitány, *Promichles* Hadnagy — az Orániai Hertzegéből, *Rechard* és *Mutser* Kapitányok.

„Elfogattattak : — Az Alvintziéből *Rom*, *Habermann*, *Ghol*, *Ploch* Kapitányok, *Girovano*, *Henzi*, *Rabaglioni*, *Orban*, *Czilling* Hadnagyok, *Seilli*, *Schindler*, *Blasko* Zászlótartók — az Astiéből, *Del Caretto* Oberstlieutenant, *Lauzon* Májor, *Barowacza* Kapitány, *Maggiolini* Hadnagy — a' Colloredó Joseféből, *Barbazzo*, *Kulmar*, Gróf *Weisenwolf* Hadnagyok, és *Nuce* Zászlótartó — a' Krayéből, *Gr. Galler* Kapitány, *Rhabovszky*, *Bongrovszky*, Hadnagyok, *Donasi* Zászlótartó — a' 61-dik Regimentből *Kolak*, *Khol* és *Schönfeld* Hadnagyok — az Ogulinerek közzül, *Sanics* Kapitány, *Milanovics* Hadnagy, *Moravicz* Zászlótartó — a' Josef F. Hertzegéből, *Manko* és *La-Seine* Hadnagyok — az Antal F. H. ből, *Spieghati* Hadnagy, *Ballacs* Zászlótartó — a' 6-dik Banatusi Reg. ből, Kapitány *Lucier* — a' Michanovics Batalionnyából *Treuensfels* Zászlótartó — a' D'Aspre' Vadászszai közzül *Bey* Kapitány.

A' Német Országi táborainknal el-estek, meg-

sebesedtek, vagy el-fogattattak, Aprilis 25-dikétől, fogva Május 10-dikéig, ezek: — „

„*El-estek*: — A' *Károly Fő Hertzeg' Regimentjéből*, *Bergh* és *Pallas* Kapitányok — a' *Steinéből*, *Perremans* Kapitány — a' *Manfrediniéből* *Flemming* Hadnagy — a' 60-dik Regimentből *Lopresti* Kapitány — a' *Benyovszkyéből*, *Balsack* Kapitány — a' *Benderéből*, *Müller* Zászlótartó — a' *Schröder Károlyéból*, *Kaiser* Kapitány, *Scherpf* Hadnagy, *Pætrick* és *Dernbach* Zászlótartók — a' *Württembergéből* *Magnette* Hadnagy — a' *Ligneéből*, *Couvreur* Kapitány, és *Dekim* Hadnagy — a' *Fitz Gillon* Granatéroszai között, Kapitány *Kiss* a' *Lascy* Regimentjéből, *Drayer* Hadnagy — a' *Tyrolisi Stutzosok* között, *Rupp* Kapitány — Hadn. *Schieffi* a' Császár, és *Andritzky* az *Anspach* Dragonyosai között — a' *Latour' Dragonyosai* között — a' *Latour Dragonyosai* között *Bannans*, *Tronitzek*, *Pilstiker* és *Mesmaker* — a' *Kinskyé* között *Teschenberg* Hadnagy. — A' *Mészáros Regimentjéből* *Szentiványi* Major, *Kansini* Kapitány — A' *Blankensteinéből*, *Nadasdy* Kapitány — a' 2-dik *Ulánus Regimentből* *Harmischer* Kapitány.

(A' sebesek és el-fogattattak' neveik másszor következnek.)

NB. A' közelébb költ Kurir' 23-dik level oldalán az 5-dik sort így kell olvasni: *Werdli-zegg*, *Bácsmegyei* és *Litmarzy* Hadnagyok &c.)

Francozia Respublika.

Demny és *Junod* Frantzia Generálisok 100 katonákkal, közelebről *Egyiptomből* Frantzia országba haza érkezvén, mingyár azután rendelés érkezett az Országgló-széktől a' *Moniteurhoz*, hogy *Egyiptomnak* állapotjáról a' következő *Officiális* tudósítást hirdelle-ki:

„Az Alku, mely szerént a' Frantzia seregeknek Egyiptomból el kellett volna távoznia, már bé-töltetendő-félben volt: melyhez képpelt a' Nagy Vezér *Cairó* várossához közelgetett, és a' mellette lévő helyeket, mint az egyezés tartotta, elfoglalta. A' két táborok között leg jobb egy ellég uralkodott; a' *Porta* köz'ötte a' véle szövetségben lévő Hatalmasságok' Ministerjeikkel a' Capitulatzió' punktumait; és hirt adatott a' maga jobbágyainak, hogy az *Egyiptommal* való kereskedést már ismét el-kezdhetik. A' Frantzia seregeknek az *Alexandriai* kikötő-helyből való hazaszállításokra sok minden féle Nemzet béli hajóknak kellett volna meg-érkezni. A' Kapudán-Bascha már készült, hogy feles számu hadi hajókkal el-evezvén, a' Frantziáknak hajóra való ülését igazgassa, és őket haza kísérje. A' Nagy Vezértől is el ment a' rendelés, hogy egy hajóstoport, a' mely ekkor *Rhodus* szigete körül gondolatott lenni, sietve jöjjön *Alexandriához*.”

„Azonközben úgy tettszett, hogy az Anglusok a' Capitulatzióval, hoiott annak az ő tulajdon Agenisek *Sidney Smith* is egyik fő elközlője volt, nem volnának meg-elégedettek. Az ő Konstantinápolyban lévő Követjek Lord *Elgin* konferentziára menvén a' Török Országgló székhez, ennek tudtára adta, hogy az Anglus Udvar egy ilyen Capitulatziónak alája nem irhat, melyhez képpelt az Anglus hadi hajók, mind azokat a' hajókat a' melyek *Egyiptomból* Frantzia seregekkel el-evezni fognák, utjokban meg fognák akadályoztatni. A' *Porta*, nyughatat anlagba helyheztetődven egy ilyeo dolognak hallása által, kérte az Anglus Követet, hogy ezen dolog iránt küldene Kurirt a' maga Udvarához. Hanem ezenközben már Admirál *Keith*hoz is meghatározott rendelések érkeztenek volt, és mind *Keith*től mind pedig *Sidney Smith*től is olyan officia-

lis kinyilatkoztatások küldettek a' Frantzia Fő Vezérhez *Kléber* Generálishoz, hogy a' *Londoni* Udvar az *Egyiptom* iránt való Capitulatzió-nak bé töltetődését, telyességgel meg nem engedi. Az alatt több Anglus hajók is érkeztenek meg az Egyiptomi partokhoz, a' melyek az itt lévő kikötő-helyeket bé-zárván, minden nemzet-béli hajókat, a' melyeket innét Frantzia seregekkel el evezni akartanak, ellenséges módon traktáltak. Mostan tehát már Geperál *Kléber* is kéntelenített a' maga táborának bátorsága felől gondoskodni, és nem botsathatta ki kezeiből azokat az erősségeket, a' melyek seregeinek bátorságául szolgálhattak.

„Ilyen képpen az ellenségeskedéseknek ujjantoni el-kézdődésekről az Nagy-Vezért tudósította; és az után 6 ezer emberekkal, a' kik eddig *Cairó* alatt táborban fekütek, a' Jantsárok' Agáját meg-támadta, 's ötöt könnyű szerrel el-kergette. A' Nagy-Vezér' tábora két ora távolságra feküdt a' Jantsároktól, a' ki ezeknek meg-veretetését meg-értvén, azonnal maga is tsatához készült, és a' Jantsároknak segítségére akart menni: hanem az alatta való nép meg-felemlvén, megszabadott, és minden felé széljel futott. Az alatt az Egyiptomi Helytartó *Nasid Bascha*, *Ibrahim Baschá*val és *Osman-Effendivel*, 's-több más Baschákkal együtt, a' lármera ide sietvén, midőn társukat már meg verettetve lenni szemlélték, *Cairóba* bé-rontottanak.

Az Olosz országba bé-útazott reserva-sereg' számát így adja elő *Wild* nevű Helvétziai Commiffarius: — „A' nagy *Bernhard* hegyénn 20 fél-Brigada gyalógok és 14 Lovas Regimentek takarodtak keresztül; a' kis *Bernhard* hegyénn 5000, a' *Simplem* hegyén 2400 emberek mentek által;

továbbá, a' *St. Gotthardon* is 20 ezer emberek takarodtak, által, a' kiknek 15 ezerét Gen. Moreau adta a' maga táborától az *Olosz* táborhoz, 5 ezere pedig hasonló-képpen a' Frantzia országi belső vidékekről érkezett ide. — *Dijonnál* még egy második reserva fereg organizáltatik, a' melynek Junius' 15 dikéig hasonló-képpen készen kelletik lenni az *Olosz* országba való bé-útazásra.

A' Napnyugoti Frantzia partokról még mind jönnek az újabb-meg-újabb hírek *Parisba* a' felől, hogy az Anglus hajók nem akarnak szünni ezen Frantzia partoknak hathatós expeditziók által való fenyegetésektől. *Hount* és *Hedik* nevű szigetetskékenn 6000 Anglus katonák táboroznak, és *Belle-Isle*nek meg-támadására törekednek.

Brüsselből azt írják, hogy a' Nieuporti kikötő-helyet szorosan bé-zárták az Anglus hajók, és *Ostende'* tájjánn is számosan mutogatják magokat. Így vagyon *Walcheren'* tájjánn is a' dolog; főt az egész *Seelandia* keményen meg-félemlett volt ezen napokban: hanem a' partokat fedező seregek azonnal mindenütt meg-jelentek, melyet az ellenség észébe vévén, 12 oráig való olázkodása után, ismét *Goree* felé el-takarodott. A' *Mosa* és *Schelde* vizek környékeire, mind több-több Frantzia feregek, és a' Generál *Auge-reau'* táborához is sok Generálisok és fő tisztek érkeznek.

Olasz Ország.

A' *Nápolyban* ki-jövő Ujjságnak 6-dik Juniusi darabja szerént, a' Királyné, három Királyi Hertzeg Afzfzonyokkal és *Leopold* Királyi Hertzeggel együtt, hajóra ült, hogy útját Német ország felé folytassa — 4 *Orosz* és 2 *Anglus* Linea hajók és 1 Anglus Fregát kísérik a' Királyi Famili-

át; magok ő Felségek a' *Nelson* Admirális hajóján ülnek.

A' *Palermói* kikötő helybe egy *Orosz* hajós fereg-osztály várattatik, a' mely 8 ezer *Orosz* katonákat viszen oda, mint láttszik, *Siciliának* védelmezésére.

Milyen állapotban lehetett *Genua* városa Jun. 4-dikénn, mikor azt a' *Frantziák* feladták, meg-lehet a' *Massena*' levelének ki-fejezéseiből itélni, melyet ő azon naponn irt az első *Consul*-hoz, és a' mely az után a' *Párisi Moniteurben* is ki nyomtattatott: — „

„Generál! Szerentsém vagyon *Genua* városának az ide zárva lévő *Alku* szerént lett feladattatásáról, számot adni. Ugy itélek, hogy ezen *Egyezést*, méltónak lenni találod ahhoz a' vakmerő ellentálláshoz, a' mellyel az örző-fereg a' várost védelmezte. Mi az egész meg-szállás alatt el nem vesztettünk egy újnyi szélellégű földet is; mindenütt erőt vettünk: és ha eleségünk lett volna, örökre meg-maradhattunk volna *Genuában*. Ma az utolsó három-három *uncziáját* osztattam ki a' katonák között annak a' valaminek, a' mit mi kényérnek nevezünk, és a' mely nem egyéb, hanem egy *korpából, zabszalmából, és Csokolatéból* elegyített rozsz *massa* volt. Meg-emésztettük minden lovainkat. A' halál, mind a' városiak, mind a' katonák között egy formálog kegyetlenkedett. Az éhség és a' városra való ellenséges tüzelés, támadásra tzelőző mozgásokat is gerjesztettek volt, hanem ezek még böltsőikben meg-folytattak. Azzal a' reménsséggel, hogy te meg fogsz szabadításunkra jelenni, annyira vittem keménység által a' dolgot, hogy meg-várhattuk volna el-érkezésedet. Hanem, végezetre csak ugyan bomladozni kezdett a' *machina*: a' magunk vízfőz-vonása felől kellett gondolkoz-

nunk, hogy mindent el ne veszünk, és hogy a' Respublika' számára annak a' seregnek maradványát meg-tarthassuk, a' melynek álhatatosságát, az eddig való időkben hallatlan inségek, strapatziák, és minden féle szükségeknek szenvedései is, meg nem tántoríthatták. Már a' katonáknak testi erejek egészzen oda lett volt, mint *skélétek*, úgy tévelyegtek. Ez a' tífzt, a' ki leveletem vizsgál, meg beszéllhet mindent, a' mit szenvedtünk és tselekedtünk, hogy *Génuát* meg-tarthassuk. Én induló-félben vagyok, hogy magamat a' tábor' derekához tsatóljam, és ott azon utasítások szerint tselekedjek, a' melyeknek hozzám való küldésére kérek. Onnét tudósítani foglak magam felől. — Tífztelest és Betsülest — „*Massena*.”

Batava Respublika.

Az egy ideig el-mulva volt Cisalpina Respublikának *Hágai* Követe Hazafi *Goldi*, minekutánna a' *Párisban* lévő Batavus Követ *Schimmelpenning* Lombardiának a' Frantzia seregek által lett el-foglaltatását a' Batavusok' Országglószékének is megírta volna, ujra hozzá kezdett Követi foglalatoságaihoz, 's még a' szerentséltető közöntéseket is közönséges módon el fogadta.

Német Birodalom.

Mely nagy légyen Swéviának kivált Napkeleti határainn az inség, látni lehet azokból a' levelekből, a' melyeket a' *Müncheni* Országglószék még a' mult Junius' 23-dikánn ki-adatott. Egész helységeket oda hagytak a' lakosok, mind az erdőkre kergette őket az ehség, a' hol egész háznépek fárhoz hasonló fekete kenyérral táplálgatják magokat, a' melyet egy napról a' másra mező-sze-helyekről kudulgatnak a' nyomorultak öfzsze,

Már Bavoriának Napnyugoti széléire is kiterjedett pedig ez az inség. *Friedberg* várossára még első látogatások' alkalmatosságával nagy hadi adót vetettek a' Frantziák. A' Tanátsból 200 ezer Livrákat, és 100 lovakat kívántak: a' melyek is mingyár le nem tétetődhetvén, és *Gen-Lecourbe*, a' ki ekkor 6000-red magával Augsburgban tartzkodott, várokozni nem akarván, a' *Friedbergi* két Polgármesterek és két gazdag orások, mint kezések, elvitették. Az után tsakugyan vízfizá botsáttatta *Lecourbe* a' két Polgármestereket, oly ígéret mellett, hogy a' két orásoknak valtságául 100 ezer Livrákat és néhány lovakat fognak küldeni.

Nem tsak a' *Lipsiai*, hanem más Német országi könyv-kalmárok is nagy tsapáft szenvedtek 's szenvednek nem tsak a' mostani Háboru miatt, hanem log inkább az *Orosz Császárnak* azon ujj rendelése által, a' mely fzerént sem idegen könyveket, sem idegen muzsikai-notákat nem szabad többé bé-vinni az *Orosz Birodalomba*.

Elegyes Levelek.

Londonból, Jun. 17-dikénn : —

Már adott-ki itt az Udvari Újság is egy ofizialis tudositást a' most ájjanton munkába vétezt *Quiberoni* expeditziórol. A' levelet *Edward Pellow* a' *Quiberonhoz* küldetett hajós-tsoport' vezére irta a' *Canalisi Anglus* hajós sereg' fő vezéréhez Lord *Vincent Admiralishoz*. A' levél' ümmája ez : — „

„Szerentsém vagyon jelenteni, hogy mi ide neg-érkeztünk. Jun. 4-dikénn, *Tames* és *Cynthia* hajóink egy kiseded katona tsoportal együtt, *Quiberonnak* Dél és Napnyugot között eső lizege-

letjét meg-támodták, és minekutánna az itt lévő Battériákat el-halgattatták volna, a' Májor *Ramsay* vezérlése alatt ki-fzállott tsoport által ezen Battériák el-hányattak. A' mi vesztesünk 2 el-esett és 1 meg sebessedett emberből állott. Néhány parti-hajókat is el vettünk. Jun. 6-dikánn egy szefentsés próbát tettünk a' *Morbiháni* tenger-öbölés kikötő-hely ellen; 6 *Brigg*, *Slops*, és más egyéb nevű parti-hajókat, 100 emberekkel együtt, el-fogtunk, az *Insolent* nevű 18 ágyus Corvettét, több külömb-külobm apró hajókkal együtt el-égettük, a' rajta lévő ágyukat semmivé tettük, 's-a' magazinumot a' levegobe fel-vettettük. A' Királyné Regimentjének 300 emberei tették ezen kárt az ellenségnek. A' mi vesztesünk igen kicsiny volt. Egyéb aránt örömmel jelenthetem, hogy az ellenségnek külömb-külobm kikötő-helyei között, és partjai körül, a' közösülésnek útjait egészfzen el zártuk, és a' *Bresti* kikötő hely felé menő minden eleségnek és bornak útját, el-vágtuk. — Költ *Quiberon* mellett, Jun. 7-dikénn:
„*Edward Pellew*,

A' Ministeriális levelek azt isirják, hogy egy Anglus Regiment. egy *Saints* nevű, *Quessant* és a' *Bretagnei* partok között lévő szigetetskére is ki szállott légyen. Ez egy közsiklás-sziget; tsak néhány száz halászok lakják; Breithez nem messze esik: igen nevezetes pedig azért, hogy azok a' minden féle portékákkal rakott hajók, a' melyek *Bourdaux*, *Rochefort*, és *Nantes* felől *Brest*-hez eveznek, azon a' *Canalisonn* szoktak által evezni, a' mely ezen sziget és a' part között vagyon; és a' szigetről egészfzen el lehet ezen hajók' útját zárni. Az Oppozitzióális levelek azonközben, még kétségbe hozzák azt, hogy ez a' sziget el lenne foglaltatva.

Georges Generál, a' ki ismét a' *Morbihani* Chouanokat hallatik vezérelni, közelebről *Bretagnei* General-Lieutenantságot és veres pántlikát nyervén 13-dik *Lajostól*, ebből azt hozzák-ki, hogy az *Anglus* hajók' expeditziójival a' *Georges'* mozgásai is függésben volnának. Elég az a' dologhoz, hogy az *Anglus* partokonn való mozgások nem hogy szünnének, hanem inkább nevedkednek; közelébbbről is néhány *Regementek* ülték hajókra, és helyekbe még többek érkeztek, 's-mind ezek *Frantzia* országnak külömb-külobb partjai ellen készülnék menni expeditzióra.

Consul *Bonaparte* az *Edimburgi* *Universitás*-hoz is el-küldötte azokat a' *Physikai* kérdéseket, a' melyekről a' minap a' Német országi (és *Magyar*) *Ujságokban* is emlekezet tétetett.

Anglus Generál *Köhler* és a' hozzá tartozok, a' kik a' *Törököknek* az *Európai* *Taktikára* (hadakozás' módjára) való tanítása végett voltak *Konstantzinápolyban*, útban vagynak haza felé.

A' *Hadfield'* prócessussát megelőző törvényes körülállások már el-végeződtek, és minden órán ki fog menni a' sententziája. Ő a' napokban az *Itelő-szék* elibe állítódván, így szollott hozzá a' *Fő-Biró*: — Kiván e' a' fogoly magának pártfogót (prokátort)? — a' mely kérdésre *Hadfield* egy írást adott által, melyben minekutánna a' maga szegénységet elő adta volna, kérte az *Itelő-széket*, hogy néki azt a' nevezetes *Erskine*, és *Serjeant Best* Urakat rendelje pártfogóinak. A' *Biró* az után *Erskine* felé fordulván, így szollott hozzá: Mint kételkedésen kívül való dolgoz téstem fel azt, hogy az *Urnak* a' fogoly' kívánsága ellen semmi ki-fogása nem leszen? *Erskine* így felelt: *Milord!* Ugy hiszem, hogy bé vett *praxis*

mi közöttünk az, hogy mikor valamely Törvény-tudó valamely el-vádoltatott személytől, az ő védelmezésére ki-kérettetik, és a' Törvény-tudó annál az Itélő-széknél szolgál, a' mely' elibe az el-vádoltatott személy idéztetve vagyon, tartozik ennek védelmezését a' maga professiója szerént fel-várolni; a' mely megjegyzéshez én ez úttal még ezt is hozzá teszem, hogy a' Tronushoz való hívségemet jobban meg nem mutathatom, mint azon kézfélgem által, hogy az *Angliai* törvényeket az ő Felsége' minden Jobbágyainak tehetsegem szerént halznokra fordithassam. — Az után fel-olvafta egy Secretárius a' *Hadfield* bünös tselekedetét, és ezt kérlette tölle; *Bünös vagy-e', avagy nem bünös?* — melyre ő így feleivén: *nem bünös* — kérlette ismét tölle a' Secretarius: hát ki által akarsz meg-itéltetni? — az Isten és lelkem ismérte által (felelt *Hadfield*) — tartson meg' hát az Isten (így felelt néki a' Secretárius.)

Párisból:

„Generál *Desaix* alatt életében négy ló esett el, vagy ölettetett-meg; maga háromszor kapott sebet. A' 14-dik Juniusi *Marengói* nagy ütközet előtt tsak 3-mad nappal érkezett volt meg a' *Bonaparte* Consul' fő hadi szállására. Kevéssel a' tsata előtt így szollott az Adjutánsához: *Már rég nem verekedtem Európában; az ide való golyobisok már nem is ismérnek: most történni fog rajtam valami.* — Mikor *Bonapartének* meg vitték a' *Desaix'* el-estét, az iszonyu tsatázás-közben tsak ennyit szollhatott: *Hogy nintsen módom a' sírásra!* — A' testét *Desaixnek* sietve *Maylandba* vitték a' meg-balzsamoztatás végett. — A' Párisiak subscriptziót kezdetek, hogy az özfze gyürendő summából emlekeztető özflopot emeltessenek néki.

Erdély.

Kolozsvár mellől, Gyaluból, Jun. 21-dikénn: — „

„Ma, éppen a' Nyár kezdetén ujjságul azt irhatom, hogy itt hatod naptól fogva olyan hó harmatos éjtzakáink, és hideg szeles mord nap-pajaink járnak, a' milyenekre, ilyen idő szakaszban, a' kova-nézű vén-jámborok sem emlekeznek: úgy hogy, kételenek vagyunk Nyár kezdetkor, Decemberi köntöffeinkre szorulni. Török buzáink némely helyeken el forráztattak, semmivé lettek, mindenütt sárga halál-szinbe öltöztetek; a' paszulyok 's több a' félék virágzások idejénn haldoklanak. Másként mit mondok! az ilyen idő is bé illik talám úgy nyárnak, mint a' szunnyogos Januárius Télnek. Ennek ez az értelme. A' közelebb mult Januáriusnak 20-ikán, a' midőn szinte más fél singnyi vala a' hó, ki mentem vadászni az erdőre, 's egy kis napfény sugározván, tsak el bámultam, hogy szárnyokra költ fok szunnyogok siránkoznak füleim körül, és lebegnek szemeim előtt. — Ez is bé illik ugyan tsak úgy Télnek, mind a' fogas polgár, harmad napi gyermeknek. Ez azt téfzi, hogy ugyan azon idő tájban helységünkben a' Prédikátor olyan gyermeket keresztelt, a' kinek szájában négy épületes fogai voltak. — De talám ez is bé illik úgy keresztelendőnek, mind 16 esztendős Ifjantznak Kolozsvár mellett, egy B. O. Buda nevű Helységben, egy olyan személy, a' ki midőn az irt esztendőt el érre, valóságos meg öszült hajakkal úgy bé borított, mind a' mondola fa, virágzásának dején, virágokkal. Az Ifjunak ösz feje már most neg füstösödött leg öregebb hajakat visel. — Rá rt a' meg aggodt Természetre e' vonagló századnak végén, hogy a' maga születménnyel játé-ot tsináljon, mint az öreg matska a' farkával ' maga játékos cziczullainak.“

Másodszori Híradás.

Ezen jelentő Levellel adatik tudtára a' Közönségnek; hogy Nemes Heves Varmegyében Kameralis Szólnok Várassának által elennében a' Tisza bal partján fekvő Szanda és Derzs Puzták, ezen folyó esztendőben Sz. Mihály Havának 15 napján éppen ott a' Szandaji Nagy Vendég fogadóban hát; 's több esztendőkre arendába adatnak közönséges Licitatio által a' leg több fizetőknek: Azon két puztákon vannak Vendég fogadók, az ellőn vagyon ugyan az a' nagy Vendégfogadó, a' melyben két tágas Vendég szoba, egy közönséges ivó, a' Korcsmárosnak maga szobája, Kamarája, Konyhája, Pincze, Padlás, Fészer, és 60 Lóra való Istálló, ezen fogadó éppen az Erdélybe és Bánátusba szolgáló Ország utyában a' Szólnoki hid, és töltés végén fekszik. Nem meszse tőle vagyon egynéhány hóld dézsmá alá való szőlő, közönséges, és Viza-halászat a' Tifzába, fok ezer hóld szantó föld, Rét, és Legelő: a' kinek kedve lészén, tessék 15-dik Sept. A. C. ugyan azon Szandaji Nagy Vendég fogadóban regveli 9 órakor, meg jelenni. Költ Péter-vásáran 15. Juni 1800. Eger mellet.

Jegyzés.

Már több izben meg kérdeztettünk, hogy a' Tudósításoknak Újságainkba való bé nyomtatása mibe kerüljön? azért-is mostan közönségesen jelentjük, hogy ha a' Tudósítás nyomtatásban fél lapot teszen, ennek első ki hirdettetése 1 for.; háromszori ki hirdettetése 2 for.; ha a' Tudósítás nyomtatva egy egész lapot foglal el, első ki-adása 2 for.; háromszori ki adása 3 forint; ha a' Tudósítás két nyomtatott lapot foglal el, ennek első ki hirdettetése 3 for. háromszor 5 forint, és így tovább, —

P. D.